

KOMENTARZ DO USTAWY

Organy podatkowe często ignorują orzecznictwo sądów

Organy podatkowe wydając indywidualne interpretacje, bardzo często nie biorą pod uwagę orzecznictwa przytoczonego przez wnioskodawców. Tego rodzaju praktyka pozostaje w sprzeczności z przepisami Ordynacji podatkowej, co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2007 r. art. 14a ustawy – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 5, poz. 60 z późn. zm.), minister finansów dąży do zapewnienia jednolitego stosowania prawa przez organy podatkowe, dokonując interpretacji ogólnych przy uwzględnieniu orzecznictwa sądów. Dlatego orzecznictwo sądowe powinno stanowić jeden z kluczowych elementów oceny prawnej, będącej podstawą wydawanych interpretacji, również tych indywidualnych. Taki pogląd został wyrażony m.in. w wyroku WSA w Warszawie (20 stycznia 2009 r., sygn. akt III SA/Wa 1916/08) oraz WSA w Bydgoszczy (5 sierpnia 2009 r., sygn. akt I SA/Bd 385/09).

Przytoczony przepis nie jest zresztą jedyną regulacją, która wskazuje na wpływ orzecznictwa na wydawane interpretacje. Zgodnie bowiem z art. 14e par. 1 Ordynacji podatkowej, minister finansów może, z urzędu, zmienić wydaną interpretację ogólną lub indywidualną, jeżeli stwierdzi jej nieprawidłowość, uwzględniając w szczególności orzecznictwo sądów,

Artur Cmoch

doradca podatkowy, współnik w kancelarii Grynhoff Woźny Maliński

Trybunału Konstytucyjnego lub Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. W konsekwencji, orzecznictwo powinno być traktowane jako przesłanka do oceny poprawności funkcjonujących w obrocie prawnym interpretacji, również interpretacji indywidualnych. Skoro zmiana stanowiska wyrażonego w interpretacji może nastąpić na podstawie orzecznictwa, logiczne jest, aby również analiza stanu prawnego poprzedzająca wydanie interpretacji następowała z uwzględnieniem wyroków. Absurdalna byłaby sytuacja, w której z jednej strony brak jest obowiązku analizowania przez organy wydające interpretacje orzecznictwa, z drugiej zaś pominięcie orzecznictwa stanowiłoby podstawę do zmiany interpretacji.

Mimo tak jasno sprecyzowanego przepisu, dyrektorzy izb skarbowych wydając na podstawie udzielonego upoważnienia indywidualne interpretacje pomi-

jają korzystne dla wnioskodawców orzeczenia sądów. Głównym argumentem wykorzystywanym przez izby jest przy tym stwierdzenie, że powołane przez podatników wyroki dotyczą konkretnego przypadku, mają zatem zastosowanie w indywidualnych sprawach.

Taka praktyka raz i zwłaszcza w przypadku interpretacji, które wręcz hurtowo są uchylane przez sądy administracyjne. Jako przykład można podać opodatkowanie VAT premii udzielanych na rzecz kontrahentów, w przypadku zrealizowania określonego obrotu. Stanowisko sądów od dłuższego czasu było jednoznaczne. Pomimo wyraźnej linii orzeczniczej, organy podatkowe trwały przy stanowisku, zgodnie z którym otrzymanie premii stanowi wynagrodzenie za usługę świadczoną przez podmiot dokonujący zakupu towarów lub usług. Dopiero niedawno podejście organów podatkowych zostało zmienione, wydaje się jednak, że nie pod wpływem orzecznictwa – gdyby tak było, zmiana praktyki nastąpiłaby dużo wcześniej.

Pozostaje mieć nadzieję, że powołane orzeczenia WSA w Bydgoszczy oraz Warszawie wpłyną na dotychczasową praktykę organów odpowiedzialnych za wydawanie interpretacji. Ufam, że organy podatkowe, które dotychczas niejako z zasady nie brały pod uwagę orzeczeń wydawanych przez sądy, tych wyroków nie pozostawią bez echa.

(EM)